Veterinary Dispensaries in Shimoga District.

*Q.—102. Sri V. S. LAKSHMIKANTHAPPA (Sagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the names of Veterinary Dispensaries with their respective cattle population in Shimoga District ;

(*b*) the cost of medicine supplied to each Dispensary for the past three years in Shimoga District ;

(*c*) the names of Veterinary Dispensaries provided with artificial insemination equipments, the cases attended to by each dispensary for the past three years (dispensary-wise and yearwise figures may be furnished) ;

(*d*) the staff and facilities provided for such artificial inseminatio centres ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(*a*) *Vide* Statement I placed on the Table of the House.‡

(*b*) *Vide* Statement II placed on the Table of the House.‡

(*c*) and (*d*) Statement III and IV placed on the Table of the House.*

(*d*) *Vide* Statement V placed on the Table of the House.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ–ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ 98 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ 3 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು 92 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರು ಗಳಿರತಕ್ಕ ಸೊರಬದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 2 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಔಷಧಿಯಾದರೋ ಒಂದಕ್ಕೆ 1,200 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ 1,600 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ಹೀಗೇ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಔಷಧಿಯು ನರಬರಾಯಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.- ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಣ ಕಡಮೆ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ತಾವು ವೆಟರಿನರಿ ಬಾಬಿಗೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಯೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ 12 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 600 ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಔಷಧಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಇಲ್ಲದ ಕೊರತೆ ಈ ನಮ್ಮ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಆಂಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಫಾರಿನ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಆ 2 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಮೇಲೆ ನಮಗೇನೂ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ —ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕೊಡೋಣ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವು ದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ?

‡ Copy placed in the Mysore Legislature Library No. 30, dated 19-4-1965.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅವರಲ್ಲ ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—25 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂರಲ್ ಡಿಸ್‌ಪೆನ್ಸರಿ ಇರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹಣವೂ ನಮ್ಮದೇ. ಅದನ್ನೂ ನಾವು ಇದಕ್ಕೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಎಷ್ಟು ಜಾನುವಾರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10-20 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಎಲ್ಲ 25 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾರ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know why there should be dual authority over the Veterinary Hospitals in regard to establishment of Hospitals by one Department and supply of medicine by another Department ? Is it not desirable to bring it under one Department ? Is it not desirable to end this dual control ? Minister for Co-operation said on the other day that it comes under his purview.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ಪರ್ಚೇಜ್ ಇರಾಖೆಮೂಲಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಸಪ್ಲೈಮಾಡರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟುವಿನಾ ಅವರು ಔಷಧಿಯನ್ನೇನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 25 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಬಾಗೂರೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅದು ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸಮೀಪ ದಲ್ಲರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಾನುವಾರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಬರೆದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡರಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಸುಮಾರು 22 ಅಥವಾ 23 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲ ತೆರೆಯ ಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಮಲೆನಾಡಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗೇ ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡರಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—From the statement we find that the veterinary dispensary at Shimoga and the Hospital at Bhadravathi cover 59 thousand cattle. Does not the yardstick of 25 thousand apply here ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—I spoke of the total number of hospitals, for example, in Honnali for 58 thousand there are 6 hospitals and in Thirthahalli for 92 thousand there are 7 hospitals. *i.e.*, for 15 thousand cattle there is a hospital. The District taken as a whole has one Hospital for 20 thousand heads of cattle, whereas our average is 25 thousand.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—25 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿದ್ದರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂಥದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಷರತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟ್ ಹಣದ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನೇಮ ಇದೆ. ಅದು ಅವರ ಮೇಲಿನತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಬ್ಲಿಗೇಟರಿ ಡ್ಯೂಟಿ. ಅಧನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಔಷಧಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಣ ಕೊಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ನರಬರಾಯಿ ಮಾಡದಿದ್ದರಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—How many hospitals have been given to Key Village Centres or which are the places in Shimoga District which have got Hospitals in Key Village Centres ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Key Village Centres are quite different from this scheme. This has nothing to do with this.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ವೆಟರ್‌ನೆರಿ ಗ್ಯಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್‌ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದವರು ಕೆಲವು ಜನ ಗ್ಯಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕೆಲವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಗುಜರಾತ್‌ದವರು ಇಬ್ಬರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ರೂಲ್ಸ್‌ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್‌ದಿಂದ ಬಂದವರು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ಸೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೀಸ್‌ನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೌಂಟ್‌ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೂಕ್ತವಾದ ತಿದ್ದುಪಾಟುಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬನವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ 25 ಗಲ್ಲ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೊಡುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು ?

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯಕಾಶೀಮಠ್.—ಹೆಚ್ಚು ವೆಟರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಸಂಚಾರಿ ವೆಟರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಔಷದೋಪಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ಸ್ಕೀಂ ಅಷ್ಟು ಸರಾಗವಾಗಿ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಮಿಲ್ಕ್‌ಷೆಡ್ ಏರಿಯಾನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇದ್ದೇವೆ. ನದ್ಯದಲ್ಲಿ ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಸ್. ತಾವರೆ.—ಸ್ಥಾನಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯಾವುದು ಇದೆಯೋ, ಯಾವ ಔಷಧಿ ಬೇಕೋ ಆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಔಷಧಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತುಂಬಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿದ ಔಷಧಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಔಷಧಿ ಅವರು ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಚೆಕ್ಕಿಕರ್ ಪೀಪಲ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಔಷಧಿ ಇರಲಿ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is it a fact that these dispensaries or cattle farms are posted with officers trained in T. C. M. and returned with M. B. S. C. ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹೌದು, ಈ ವೆಟರ್ನರಿ ಲೈವ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಏನೇನೂ ಆಪರ್ಚ್ಯುನಿಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜನ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವ ಅವ ಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ. 10-12 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 100-120 ಜನ ಅಮೆರಿಕಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕೆನಡಾ, ನ್ಯೂಜಿರೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆರ್ಾ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಫೀ ಸರುಗಳಲ್ಲ ಶೇಕಡ 60 ಭಾಗ ಫಾರಿನ್ ರಿಟರ್ನ್ಡ್ ಆವರೇ ಇದ್ದಾರೆ ಇದು ಅವರ ಅದೃಷ್ಟ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬನವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ನಮ್ಮಲ್ಲ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸೆಮಿನೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯಲ್ಲ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸಿಮಿನೇಷನ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is it not possible to utilise their service in the veterinary colleges or newly formed Rural Universities because they are well qualified men for that ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—In Animal Husbandry and Veterinary, here are a number of persons who have specialised in them and they go on specialising in a number of subjects. They hold only those posts in which they have been specially trained. I remember almost all the lecturers and professors in Veterinary College had the opportunity to go out and if there are one or two more they are likely to get since their names have been sent.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾರನಕಟ್ಟೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಆ ವಿಷಯ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಈ ಸಲ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲ 15 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. 40-50 ಸಾವಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಸೊರಬ, ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವಾಗ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸೊರಬದಲ್ಲ 3 ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವೆ. ಅಲ್ಲ 90 ಸಾವಿರ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಇದೆ. 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 3 ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಒಂದು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಇರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಹಾರನಕಟ್ಟೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಅಲ್ಲ ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆ ತೆರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದಿರುವಾಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is there any request to treat horses and dogs in Headquarters hospitals of the Districts ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—They are treated in veterinary hospitals; not only horses and dogs, but even donkeys are also looked after.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ತಾವು ಒನ್ ಸ್ಟೆಡೆಡ್ ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ನಮಗೂ ಆ ತರಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಿ, ಸ್ಪ್ಯಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಮುಗಿದಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.